

Wijzigingen Vlarema 7, uitwerking van een afvalbeleidsvisie gefocust op duurzaamheid

Begin 2019 keurde de Vlaamse Regering definitief een wijziging van het Vlarema goed die nu recent in voege is getreden. Het Vlarema is het uitvoeringsbesluit van het Materialendecreet, het vroegere Afvalstoffen-decreet

We vatten de belangrijkste wijzigingen van Vlarema 7 hierna samen.

De regels rond de inzameling en het vervoer van afvalstoffen zijn in dit uitvoeringsbesluit op verschillende punten aangepast. We lichten de belangrijkste veranderingen even toe.

Visuele controle op bedrijfsrestafval

Bedrijfsrestafval is de restcategorie van bedrijfsafval die geen recycleerbaar materiaal meer bevat (vergelijkbaar met het restafval in huisvuilzakken van gezinnen). Bedrijven in Vlaanderen moeten voor dat bedrijfsrestafval een contract hebben afgesloten met een afvalinzamelaar.

Sorteeranalyses op bedrijfsrestafval uitgevoerd door milieu-inspectie hebben aangetoond dat er nog veel afval door inzamelaars van restafval wordt meegenomen dat eigenlijk onder de sorteerplicht voor bedrijven valt. Verderop in de keten komt dit afval terecht bij de verbrandingsinstallaties.

Door dit uitvoeringsbesluit worden de inzamelaars van bedrijfsrestafval nu verplicht om een visuele controle uit te voeren van de restafvalcontainers van hun klanten en om de klant te wijzen op zijn sorteerfouten.

Deze maatregel is van toepassing sinds 17 juni 2019

Verplichte selectieve inzameling van organisch-biologische afvalstromen

Er worden opnieuw twee nieuwe selectief in te zamelen bedrijfsafvalstoffen aan de lijst toegevoegd, namelijk '23° keukenafval en etensresten' en '24° levensmiddelenafval'.

Deze nieuwe verplichte selectieve inzameling is van toepassingen voor:

- Bedrijven en instellingen, waar regelmatig en minstens éénmaal per week warme maaltijden worden geserveerd of bereid:
 - a. onderwijsinstellingen met meer dan 300 leerlingen;
 - b. ziekenhuizen en psychiatrische ziekenhuizen met meer dan 25 vijftwintig erkende bedden;
 - c. woonzorgcentra met een erkende capaciteit van meer dan 30 bedden;
 - d. penitentiaire centra;
 - e. kazernes van de strijdmachten met meer dan 100 werknemers;
 - f. bedrijven en instellingen met meer dan 100 werknemers;
 - g. restaurants, brasserieën en hotels met meer dan 50 maaltijden per dag;
 - h. feestzalen en polyvalente zalen met een capaciteit van meer dan 250 zitplaatsen;
 - i. cateringbedrijven.
- Super- en hypermarkten met een netto verkoopsoppervlakte van 400 vierkante meter.

De afvalstoffenproducent die bedrijfsrestafval heeft, is verplicht om met de inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar van het bedrijfsrestafval een contract te sluiten waarin deze afvalfracties en hun vooropgestelde inzamelwijze duidelijk vermeld worden.

Strengere voorwaarden voor garagisten die zonder erkenning afgedankte voertuigen demonteren

Wie afgedankte voertuigen zelf wil depollueren, demonteren of vernietigen moet in Vlaanderen in principe erkend zijn als 'centrum voor depollueren,

ontmantelen en vernietigen van afgedankte voertuigen'. De enige uitzondering geldt voor garagewerkplaatsen op voorwaarde dat ze:

- de gedemonteerde onderdelen alleen inzetten bij de herstellingen die uitgevoerd worden in de eigen werkplaats,
- het gebruik van de gedemonteerde onderdelen vermelden op de facturen van de herstelling,
- maximaal 5 afgedankte voertuigen opslaan,
- jaarlijks maximaal 15 afgedankte voertuigen daarvoor demonteren
- de voorraad gedemonteerde onderdelen maximaal het totaal onderdelen bedraagt afkomstig van 30 afgedankte voertuigen.

Vlaanderen verstrengt ook de erkenningsvoorwaarden voor de centra voor depollueren, ontmantelen en vernietigen van afgedankte voertuigen. Voortaan controleert een onafhankelijke geaccrediteerde keuringsinstelling of het centrum conform is met de wettelijke verplichtingen. De voorwaarden voor de conformiteitsverklaring moeten nog vastgelegd worden.

Deze wijzigingen zijn in werking getreden op 17 juni 2019.

Aanvaardingsplichtconvenant in plaats van milieubeleidsvereenkomst

De aanvaardingsplicht betekent dat een product gratis moet worden teruggenomen door de producent wanneer het een afvalstof is geworden. De producent moet dus het product van de consument aanvaarden, zelfs al koopt de consument geen nieuw product. De producent is verantwoordelijk voor de verwijdering of nuttige toepassing van het oude product.

De aanvaardingsplicht geldt onder meer voor afgedankte voertuigen, afgedankte elektrische en elektronische apparatuur, afgedankte (auto)batterijen en accu's en afvalolie, afvalbanden

De collectieve invulling van de aanvaardingsplicht gebeurt voortaan via een *aanvaardingsplichtconvenant* en niet meer via een MBO (milieu-

beleidsvereenkomst). Dit omdat het goedkeuringsproces van een MBO vaak langdurig is, terwijl de geldigheidsduur ervan beperkt is. Een convenant wordt afgesloten tussen de OVAM en een of meer organisaties van ondernemingen die producten vertegenwoordigen waarop de aanvaardingsplicht van toepassing is. Het is in principe 8 jaar geldig.

Een aanvaardingsplichtconvenant stelt de basisprincipes vast voor de verdere invulling van de aanvaardingsplicht door de producenten en is verbindend voor de partijen. Elk convenant wordt gepubliceerd op de website van de OVAM.

Aanpassingen stort- en verbrandingsverboden

Stortverboden

Vlaanderen bakent het stortverbod duidelijker af. De stortverboden zijn van toepassing op bijvoorbeeld alle brandbare afvalstoffen. Een uitzondering evenwel: ze zijn wel mogelijk bij brandbare recyclageresidu's waarop een verlaagde milieuheffing voor het storten toepasselijk is en bij recyclageresidu's van fysicochemische grondreiniging.

Daarnaast blijven de stortverboden gelden voor oude en vervallen geneesmiddelen en voor afvalstoffen waarvoor een verbrandingsverbod geldt.

Verbrandingsverboden

Het verbrandingsverbod wordt uitgebreid zodat er rekening gehouden wordt met de huidige beleidsvisie en met het oog op een duidelijkere formulering en betere handhaafbaarheid van het verbod:

- afvalstoffen die met oog op recyclage ervan afzonderlijk werden ingezameld;
- afvalstoffen die door hun aard, hoeveelheid of homogene samenstelling in aanmerking komen voor hergebruik of recyclage;
- huishoudelijk restafval en het bedrijfsrestafval dat werd ingezameld zonder aan de verplichte selectieve inzameling te voldoen;
- grofvuil dat werd ingezameld zonder aan de verplichte selectieve inzameling te voldoen.

Dit restafval of grofvuil kan nog afvalstoffen bevatten die voor materiaalrecyclage in aanmerking komen, daarom mogen deze fracties niet langer rechtstreeks afgevoerd worden voor verbranding.

Er zijn wel een aantal uitzonderingen op dit verbrandingsverbod, bv. voor onbehandeld houtafval afkomstig van de houtverwerkende industrie dat in de eigen onderneming toegepast wordt als energiebron.

Individuele afwijkingen

De procedure om een individuele afwijking op het verbod aan te vragen, wordt duidelijker geformuleerd, evenals de gegevens die de aanvrager moet verstrekken. Een afwijking kan voor maximaal 5 jaar verleend worden.

Andere wijzigingen

Vanaf 1 januari 2020 is er een verbod om op evenementen drank te serveren in recipiënten voor eenmalig gebruik, tenzij de eventorganisator een systeem opzet dat garandeert dat minstens 90% van deze recipiënten op het event gescheiden worden ingezameld. Vanaf 2022 wordt dit inzamelpercentage opgetrokken tot 95%. Het betreft hier zowel wegwerpbekertjes waarin drank wordt geserveerd, als drankverpakkingen, zoals eenmalige flessen, drankkartons en blikjes.

In Vlaanderen wordt een totaalverbod op het 'gratis' ter beschikking stellen van lichte plastic draagtassen voor éénmalig gebruik in de distributie ingevoerd. Specifiek ligt de focus op draagtassen met een wanddikte van 15 tot 50 micron. Gezien hun eigenschappen worden deze lichte plastic draagtassen sneller afval en komen ze vaker als zwerfvuil in het milieu terecht. Uitzonderingen zijn mogelijk indien er geen gepaste alternatieven voorhanden zijn. Het verbod is ingegaan op 17 juni 2019. Het gebruik van reeds aangekochte voorraden van voor de inwerkingtreding van dit verbod wordt nog toegelaten tot 6 maanden na de inwerkingtreding van het verbod.

Op groenten en fruit worden soms stickers aangebracht die rechtstreeks in contact staan met het fruit of de

groente, bijv. om aan te duiden van welk merk of origine het betreffende fruit of groente komt. Deze stickers komen uiteindelijk vaak terecht in het GFT-afval en verstoren het daaropvolgende composteringsproces. In dit uitvoeringsbesluit wordt het gebruik van deze stickers verboden, tenzij de informatie op de sticker functioneel of wettelijk verplicht is, of tenzij de stickers gecertificeerd zijn als thuiscomposteerbaar. De inwerkingtreding van dit verbod is voorzien op 1 januari 2021.

Een aantal definities worden aangepast en gecorrigeerd

De vervanging van de term "afgewerkte olie" door "afvalolie" omdat deze term duidelijker is en in de sector gehanteerd wordt. Inhoudelijk is de betekenis van beide termen hetzelfde.

Een aanpassing van de definitie "bouwstof". Deze definitie wordt scherper gesteld en duidelijker afgebakend.

De vervanging van de term "containerpark" door "recyclagepark" omdat deze term ook gewijzigd wordt in VLAREM II.

Een aanpassing van de definitie van gft-afval en de toevoeging van nieuwe definities voor "keukenafval en etensresten" en "organisch-biologisch bedrijfsafval".

De toevoeging van een nieuwe definitie voor "sorteerzeefpuin" als verduidelijking van de bepaling over de sorteerinrichtingen voor bouw- en sloopafval.

De toevoeging van een aantal paragrafen met definities omtrent cateringmateriaal, bereide levensmiddelen, draagtassen en afvalzakken.

Inlichtingen

Voor verdere info en/of invulling kan u steeds terecht bij Antea Group.

Marleen Verbruggen +32 (0)3 221 55 26

Geert T'Kindt +32 (0)9 261 63 10

